

II Lietuvos kraštiečių bendruomenių sambūrio „Lietuva, kuri sujungia“ susitikimas

2024 m. spalio 9 d. Anykščių menų inkubatoriuje-menu studijoje (J. Biliūno g. 53) įvyko II Lietuvos kraštiečių bendruomenių sambūrio „Lietuva, kuri sujungia“ susitikimas. Anykščių rajono savivaldybė, Pasaulio Lietuvių Bendruomenė ir Pasaulio anykštėnų bendrija pakvietė savivaldybių atstovus kartu su kraštiečių bendrijomis susiburti. Sambūrio tikslas - įvertinti Lietuvos kraštiečių bendruomenių veiklos indėlį ir šiuolaikines galimybes, siekiant nuolatinio gyvojo ryšio ir naudingos bendrystės tarp savame krašte, Lietuvoje bei už jos ribų gyvenančių kraštiečių, telkti kraštiečius ir pritraukti diasporą į kraštiečių draugijas. Į kvietimą susiburti atsiliepė per keturias dešimtis dalyvių iš 18 Lietuvos savivaldybių.

Rita Virbaliene

PLB Kultūros komisijos narė, PAB valdybos narė

Anykščių rajono savivaldybės meras Kęstutis Tubis pasveikino atvykusius svečius, pasidžiaugė, kad net aštuoniolika savivaldybių atsiliepė į kvietimą ir atvyko į susitikimą. Meras džiaugėsi, kad [Pasaulio anykštėnų bendrija](#) yra seniausia kraštiečių bendrija, įsikūrusi 1992 m., ir joje šiandien virš 500 narių. Vykdam draugijos veiklas yra puoselėjamas kraštiečių patriotizmas ir aktyvus kultūrinis

gyvenimas. Anykščiai pirmieji pasiūlė suteikti garbės ambasadoriaus vardą nusipelnusiems kraštiečiams. Prieš 9 metus ši iniciatyva Užsienio reikalų ministerijos buvo sutikta gan priešišškai. Bet iniciatyva buvo apginta ir labai prigijo visoje Lietuvoje.

Susirinkusiuosius pasveikino Lietuvos savivaldybių asociacijos direktorė Roma Žakaitienė. Direktorė teigė, kad kraštiečių bendravimas vyksta iš abiejų pusių. Visose savivaldybėse dabar yra paskirti bendravimo su diaspora koordinatoriai. Jie informuoja besidominčius ne tik apie vietines šventes, bet ir savivaldybės socialinius projektus. Išvykusieji iš gimtojo krašto siekia neatitrūkti, domisi naujovėmis ir pasiekimais. Bendradarbiavimo formų tarp diasporos ir savivaldos yra labai daug, viena iš jų – savivaldybių prisijungimas prie Lietuvos savivaldybių asociacijos iniciatyva įsteigtos [svetainės „Globalūs regionai tavo gimtinei“](#), kurioje kiekviena savivaldybė skelbia informaciją apie savo rajoną, ir tai diasporos atstovams yra labai patogu, nes svetainėje gali rasti informacijos apie juos dominantį regioną. Direktorė pasveikino savivaldybes artėjančios Vietos savivaldos dienos proga ir palinkėjo sėkmės susitikimo dalyviams.

Renginio diskusijų ratas, kiekviena patirtis unikali | Nuotraukų aut. Jurgita Bilvaisienė

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininkė Dalia Henke atsiuntė sveikinimą ir palinkėjo sėkmės susitikimo organizatoriams ir dalyviams.

Lietuvos Respublikos Seimo narė, Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos pirmininkė Dalia Asanavičiūtė pasveikino susirinkusius sambūrio dalyvius, pasidalino savo prisiminimais apie pirmąjį susitikimą. Seimo narė perskaitė pranešimą „Diasporos ir Valstybės diskusijų formatai“, kuriame išsamiai pristatė [Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos](#) istoriją ir jos veiklą. Seimo narė prisiminė, kad pradžioje komisija buvo Lietuvos Respublikos Seimo ir JAV, tik vėliau atstovavimas komisijoje išsiplėtė geografiniu principu: komisijoje dirba trys JAV atstovai, du Vakarų Europos atstovai ir po vieną atstovą iš Kanados, Pietų Amerikos, Australijos ir Okeanijos, Rytų Europos ir Centrinės Azijos kraštų bei etninių lietuvių žemių. Komisiją sudaro 20 narių: 10 yra Seimo nariai ir 10 – Pasaulio Lietuvių Bendruomenės atstovai. Seimo narė aptarė Lietuvos valstybės bendradarbiavimo su diaspora ir kitus formatus, bendras komisijas, pasidžiaugė, kad diaspora aktyviai prisidėjo prie pagalbos Ukrainai, suteikiant daugiau nei 15 mln. paramą.

LRS ir PLB komisijos pirmininkė Dalia Asanavičiūtė | Nuotraukų aut. Jurgita Bilvaisienė

Užsienio reikalų ministerijos Globalios Lietuvos departamento Grįžimo į Lietuvą skyriaus vedėjas Tadas Kubilius perskaitė pranešimą ir pasidžiaugė, kad paskutiniu metu į Lietuvą daugiau lietuvių sugrįžta, negu išvyksta. Kad šie procesai vyktų, labai daug prisideda savivaldybės ir bendruomenės, kurios nuolat palaiko tiesioginius ryšius su užsienyje gyvenančiais kraštiečiais, supažindina su vykstančiais pasikeitimais jų gimtuosiuose kraštuose bei grįžimo galimybėmis ir privalumais. Informavo, kad nuo 2024m. sausio 1d. vieno langelio principu veikia konsultacijų centras „Grįžtu LT“ ir Užsienio reikalų ministerijos Globalios Lietuvos departamento Grįžimo į Lietuvą skyriaus administruojama interneto svetainė www.griztu.lt, kurioje pateikiama visa aktuali informacija Lietuvos Respublikos piliečiams ir lietuvių kilmės asmenims, gyvenantiems užsienyje ir planuojantiems grįžti ar atvykti į Lietuvą, bei pakvietė sekti naujas „Grįžtu LT“ paskyras socialiniuose tinkluose:

Facebook: <https://www.facebook.com/GriztuLT>

LinkedIn: <https://www.linkedin.com/company/griztu-lt>

Instagram: https://www.instagram.com/griztu_lt

URM Globalios Lietuvos departamento Grįžimo į Lietuvą skyriaus vedėjas Tadas Kubilius | Nuotraukų aut. Jurgita Bilvaisienė

„Grįžtu LT“ interneto svetainėje ir socialiniuose tinkluose galima rasti aktualios informacijos apie Užsienio reikalų ministerijos ir partnerių organizuojamus renginius, projektus, karjeros galimybes ir kitas su grįžimu į Lietuvą susijusias naujienas.

Vedėjas pakvietė bendruomenes jungtis prie bendrų projektų ir informavo, kad Lietuvos valstybės finansavimas užsienio lietuvių organizacijų veiklai yra smarkiai išaugęs. 2020 m. jis siekė 4,32 mln. eurų, o 2023 m. – jau 9,79 mln. eurų. Kasmet vis daugiau Lietuvos valstybinių institucijų, savivaldybių ir visuomeninių organizacijų įsitraukia į ryšio su diaspora palaikymo veiklas ir projektus. Ypač skatinamas lituanistinis švietimas. Šiandien lituanistines mokyklas diasporoje lanko tik apie 7,7 proc. diasporos atžalų. Vienas iš diasporos politikos prioritetų

yra grįžimo į Lietuvą skatinimas. Tendencijos džiuginančios. Grįžtamoji emigracija teigiama; jau treji metai iš eilės lietuvių grįžta daugiau, nei išvyksta.

PLB Kultūros komisijos pirmininkė, Šveicarijos lietuvių bendruomenės pirmininkė Jūratė Caspersen pristatė pranešimą „PLB įžvalgos, veikla, istorija, vizijos ateičiai“. Ji pasidžiaugė, kad Lietuva bendrauja su savo diaspora per dvi aukščiausio lygio komisijas – Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės bei Lietuvos diasporos reikalų koordinavimo komisiją, kuriai vadovauja Ministrė Pirmininkė. Yra pribrendusi būtinybė sukurti bendrą komisiją, platformą ar mechanizmą, kuris apimtų savivaldybių lygmenį, siekiant pasidalinti idėjomis, patirtimi ir palaikyti gyvą ryšį su išvykusiais, ypač iš šio krašto, tautiečiais.

PLB Kultūros komisijos pirmininkė Pagėgių savivaldybės Garbės ambasadotė Jūratė Caspersen | Nuotrauką aut. Jurgita Bilvaisienė

Pirmininkė sakė, kad nuo savo įsikūrimo pradžios PLB išsikėlė du tikslus – puoselėti tautinę tapatybę ir siekti Lietuvos nepriklausomybės. Atkūrus Lietuvos

valstybę, PLB pirminis tikslas išlieka, nes šiandien lietuvių bendruomenės veikia 56 šalyse, o antras tikslas virto gyvo ryšio su tėvyne palaikymo siekiamybe, įsijungiant į Lietuvos kultūrinį, socialinį, ekonominį ir visuomeninį gyvenimą. Kraštiečių bendrijų kūrimas dar nėra labai paplitęs, bet tai didžiulį potencialą turintis veiksnys, įgalinantis globalias patirtis perkelti į vietos bendruomenių gyvenimą. Labai sveikintina yra krašto *garbės ambasadorių* skyrimo praktika. PLB galėtų sujungti garbės ambasadorius diasporoje per atskirą komisiją ir skatinti dar aktyvesnį jų įsitraukimą į savo krašto vystymąsi ir klestėjimą.

Buvusi Naujosios Zelandijos lietuvių bendruomenės pirmininkė Dalia Kubiliūtė pasidalino savo patirtimi grįžus į Lietuvą. Sugrįžusi namo suprato, kad reikia kuo daugiau bendrauti ne tik su pačiais artimiausiais, bet ir su tolimais giminaičiais, kuo geriau juos pažinti, ne tik brolius ir seseris. Diasporoje labai svarbu garsinti Lietuvą gyvenamosiose šalyse, kad kuo daugiau žmonių susidomėtų mūsų šalimi ir aplankytų ją kaip turistai ar net atvyktų gyventi į Lietuvą.

Kupiškio rajono savivaldybės meras Algirdas Rasalas | Nuotraukų aut. Jurgita Bilvaisienė

PAB valdybos narė Rita Virbalienė apžvelgė anykštėnų veiklą ir pristatė Pasaulio anykštėnų bendrijos internetinę svetainę. Kupiškio rajono savivaldybės meras Algirdas Rasalas pasidžiaugė, kad tiek daug daroma savivaldybėse ir bendruomenėse, padėkojo už galimybę dalyvauti susitikime ir pasimokyti iš labiau patyrusių kaimynų anykštėnų. Pagėgių bendruomenės pirmininkas Edmundas Incius pristatė savo veiklą, padėkojo už galimybę dalyvauti ir pasimokyti iš labiau patyrusių šioje veikloje. Jam antrino ir Pagėgių rajono savivaldybės vicemerė Aušra Zongailienė. Ignalinos rajono Daugėlišio kaimo bendruomenės narė Solveiga Stanevičiūtė pasidalino savo sugrįžimo į Lietuvą istorija, jai paantrino Daugėlišio krašto bendruomenės pirmininkė Indrė Gruodienė.

Ignalinos r. Daugėlišio kaimo bendruomenės pirmininkė Indrė Gruodienė ir į savo kraštą sugrįžusi Solveiga Stanevičiūtė | Nuotraukų aut. Jurgita Bilvaisienė

Diskusijos metu savivaldybių ir kraštiečių bendruomenių atstovai papasakojo apie savo veiklos patirtį, svarstė diasporos politikos klausimus ir pateikė savo išvalgas, pasidalino užsienio lietuvių ir bendruomenių bendradarbiavimo programų geraisiais pavyzdžiais ir sunkumais, aptarė naujas veiklos kryptių

gaires. Savivaldybių atstovai informavo, kad ne visiems iki galo aiški iš viršaus nuleista nauja papildoma darbo su diaspora funkcija, o dar ir dažnai neatlygintina. Savivaldos atstovai atkreipė dėmesį, kad dažnai trūksta informacijos, kaip dirbti, ir pasiūlė tiksliau apibrėžti darbo su diaspora veiklos kryptis ir funkcijas.

Visi sambūrio dalyviai pripažino, kad tokie susitikimai yra itin naudingi ir reikalingi, nes labai svarbu dalintis patirtimi, sėkmėmis ir nesėkmėmis. Tai buvo jau antras susitikimas, kurį organizavo Anykščių rajono savivaldybė kartu su Pasaulio anykštėnų bendrija ir Pasaulio Lietuvių Bendruomene. Norime, kad ne tik idėjos plistų, bet ir stiprėtų įsitraukimas organizuojant sambūrio susitikimus. Utenos verslo informacijos centro direktorė Irina Šeršniova pasiūlė kitą susitikimą surengti pas juos. Susitikimo pabaigoje buvo nutarta kitą kartą susiburti Utenoje. Kviečiame visus prisijungti prie kito susitikimo ir pasidalinti savo patirtimi.

Projektas „Pasaulio Lietuva.“

Jei norėtumėte publikuoti straipsnį prašome nekeisti straipsnio pavadinimo, nurodyti informacijos šaltinį, autorių ir projekto pavadinimą.